

2. Оловян О. В. Особливості управління малим підприємством / О. В. Оловян, К.Г. Петренко.//Актуальні проблеми економіки №6(96), 2009.-С.131-135.
3. Терещенко О. Стратегія управління підприємством /О.Терещенко // Економіка України. - 2011. - №9. - С. 14-15;
4. Пономаренко В.С. Стратегічне управління підприємством: /В. С. Пономаренко//[Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://www.nbuv.gov.ua/institutions/uni/ponomarenko.pdf>

ИНФОРМАЦИЯ КАК ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РЕСУРС НА СОВРЕМЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ

Семенов А. О.

Научный руководитель: Горовой Д.А., к.э.н., доцент

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

В последние годы неоспоримо возрастает роль информации как специфического ресурса в деятельности предприятия. Сегодня она используется наравне с "традиционными" материальными и трудовыми ресурсами и сама становится третьим – информационным ресурсом предприятия. В экономической трактовке информация – сведения об общественных процессах производства, распределения, обмена и потребления материальных благ. Каждая из единиц информации, несмотря на постоянную сменяемость, является важной для предприятия в определенный период времени, и ее отсутствие может негативно влиять на будущий финансовый результат работы предприятия.

Информация как экономический ресурс используется в различных направлениях, результатом чего является многообразие форм воплощения и путей создания стоимости. Среди основных направлений следует выделить следующие:

1. коммерциализация информации в товарах, услугах, технологиях (создание наукоемкой продукции, интеллектуальных товаров, информационных услуг, разработка новых технологий производства и управления и т. д.);
 2. воздействие на субъективные восприятия и ожидания экономических субъектов (создание информационного образа продукта, компании (репутация), формирование потребностей или влияние на них).
- Принципиальной особенностью информации является ее тиражируемость. В отличие от материальных ресурсов (добыча сырья, производство продукции) при тиражировании информации умственный труд на ее создание больше не тратится.

Но в то же время это свойство – простая тиражируемость – рождает потенциальную угрозу для предприятия в виде возможной утечки информации с предприятия. А ведь утечка информации может значительно изменить репутацию предприятия в глазах партнеров, причинить ему значительный моральный или финансовый ущерб, привести к конфликту с государственными органами, поставить в зависимость от криминальных структур, стать причиной (или следствием) рейдерской атаки и т.д.

Вследствие этого актуальной становится необходимость организации на предприятии системы защиты и обеспечения безопасности информации.

Исходя из вышеизложенного, целями системы защиты информации предприятия являются:

- предотвращение утечки, хищения, утраты, искажения, подделки информации вследствие ее тиражируемости;
- предотвращение угроз безопасности личности, предприятия, общества, государства вследствие разглашения или искажения информации;
- предотвращение несанкционированных действий по уничтожению, модификации, искажению, копированию, блокированию информации, что может привести к уменьшению ее потенциальной эффективности;
- предотвращение различных форм незаконного вмешательства в информационные ресурсы и системы предприятия;
- обеспечение правовой защиты информации как объекта собственности (исключение возможности ее незаконного тиражирования);
- защита конституционных прав граждан на сохранение личной тайны и конфиденциальности персональных данных, имеющихся в информационных системах предприятий;
- сохранение конфиденциальности документированной информации в соответствии с законодательством (грифы секретности, прав доступа и распространения и т.д.).

ВПЛИВ АДАПТИВНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сердюк І.О.

Науковий керівник: Рогоза М.Є., д.е.н., професор
Полтавський університет економіки і торгівлі

Розв'язання складних управлінських задач, пов'язаних з динамікою змін навколишнього оточення, збільшенням конкуренції, жорсткими вимогами до підвищення якості результатів діяльності, входженням України в світову економічну систему залежить від багатьох факторів, серед яких варто відмітити ефективне функціонування підприємств за рахунок адаптації поведінки.

Незважаючи на велику кількість досліджень адаптації, недостатньо вивченими залишаються проблеми адаптивного управління підприємств торгівлі.

Метою даного дослідження є уточнення змісту адаптивності підприємства як економічної категорії для формування теоретичного підґрунтя побудови адаптивної системи управління торговельним підприємством.

Слово "адаптація" походить від латинського *adaptatio* (*adapto* – пристосовую) і означає пристосування організмів до умов навколишнього середовища [1, с.25]. Цей термін широко використовується як на практиці так і в науці, причому в різному тлумаченні і не лише в біології. Насамперед, проблема адаптації вивчалася в технічних науках в межах розробки систем автоматизованого управління об'єктами. Зміст даного терміну в економічних науках простягає своє коріння до кібернетики. Ще в 1954 році Цянь Сюе-Сен в своїй книзі "Технічна кібернетика" вперше використав поняття адаптації для зазначення здатності живої системи пристосовуватись до умов, що змінюються.

Поняття адаптація як здатність будь-якої системи реагувати на навколишнє середовище і змінювати свою поведінку задля оптимального функціонування, або пристосування системи до реальних умов її існування розкрито в роботах [2, с.7]. Адаптацію як пристосування економічної системи та її окремих суб'єктів, працівників до умов зовнішнього середовища, що змінюються, виробництва, праці, обміну, життєвих потреб населення, як реалізацію здатності системи підприємства модифікувати себе і своє оточення у відповідності з отриманою інформацією для збільшення, збереження або відновлення ефективності функціонування [4, с.10], як відповідні до ситуації зміни поточного стану будь-якого об'єкта, в тому числі підприємства, під впливом мінливих умов середовища його існування запропоновано дослідниками в роботах [3, с.24; 4, с.10; 5, с.11].

Серед переглянутих понять адаптації не виділені особливості цього процесу для торговельних підприємств. Тому необхідно більш детально розглянути процес адаптації та адаптивне управління, його методи та моделі з урахуванням гнучкості, конкуренції, стійкості та ін.

Функціонування адаптивних і підтримуючих механізмів забезпечує гнучку рівновагу підприємства, яку називає його стійкістю, а здатність легко змінюватися, уміло й швидко пристосовуватися до умов і обставин – гнучкістю [6, с.82]. Гнучкість часто виступає складовою поняття адаптивності.

Економічне суперництво і боротьба між приватними і колективними товаровиробниками та продавцями товарів та послуг за якнайвигідніші умови їх виробництва і збуту, за привласнення найбільших прибутків, в процесі якого стихійно регулюються пропорції суспільного виробництва відбувається через конкуренцію [3, с.818].

Отже, поняття "адаптивність", "гнучкість", "конкуренція", "стійкість" взаємопов'язані. Вони всі разом і кожна окремо впливають на прийняття ефективних управлінських рішень і стимулюють пошук нових шляхів управління підприємством із застосуванням підходів адаптивності в управлінні, що забезпечують адекватне реагування всіх структур підприємства на зміну параметрів його зовнішнього і внутрішнього середовищ. Тому забезпечення розвитку торговельного підприємства можливе в умовах адаптивного управління, яке забезпечує своєчасність внесення змін в стратегічні, поточні та оперативні плани з метою забезпечення бажаного рівня конкурентоспроможності підприємства.

Література:

1. Сучасний словник іншомовних слів: близько 20 тис. слів і словосполучень / [уклад. О.І. Скопненко, Т.В. Цимбалюк]. – К.: Довіра, 2006. – 789 с. – (Словники України).
2. Осовська Г.В., Юсикевич О.О., Завадський Й.С. Економічний словник. – К.: Кондор, 2007. – 358с.
3. Економічна енциклопедія: у 3 т. / [редкол. С.В. Мочерний (відпов. ред.) та ін.]. – К.: Видавничий центр "Академія", 2000. – Т.1. – 2000. – 864 с.
4. Немчин Ю.А. Развитие методов адаптивного управления экономическим потенциалом предприятия: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. эконом. наук: спец. 08.00.05 "Экономика и управление народным хозяйством: теория управления экономическими системами" / Юрий Александрович Немчин. – Санкт-Петербург, 2005. – 18 с.
5. Дзюба А.В. Адаптивное управление промышленными предприятиями черной металлургии: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. эконом. наук: спец. 08.00.05 "Экономика и управление народным хозяйством (экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами: промышленность)" / Андрей Викторович Дзюба. – Хабаровск, 2003. – 23 с.
6. Демків І. Розвиток понятійного апарату управління гнучкістю підприємства / Ірина Демків // Економічний аналіз. – 2010. - № 5. – С. 80-82.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сидоренко О.І.

Науковий керівник: Іванілов О.С. д.в.н., професор

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Проблема ефективності виробництва завжди посідала важливе місце серед актуальних проблем економічної науки. Зацікавленість нею виникає на різних рівнях управління економікою — від власників приватного підприємства до керівників держави. Термін "ефект" у перекладі з латинської означає "результат". Отже, категорія "ефективність" може інтерпретуватись як "результативність". Ефективність виробництва — це комплексне відбиття кінцевих результатів використання засобів виробництва й робочої сили (працівників) за певний проміжок часу. Загальна методологія визначення економічної ефективності полягає у відношенні результату виробництва до затрачених ресурсів (витрат), тобто одержаного економічного ефекту до витрат на його досягнення. Однією із найважливіших ознак ефективності є досягнення відповідного результату діяльності з найменшими витратами